

Zebegényi festőverseny

A művészetpártolás hagyomány

Zebegény község neve összeforrott a festőművész Szőnyi István nevével. Annál is inkább mert lakosai éberrel vigyázzák, gondozzák, a magukénak érzik, felelőségüknek tudják örökségüket. Kimondatlanul is. Aki járt itt, tapasztalhatta. Szőnyi — a táj ihlettette, Zebegény az ihlettség tája. Az idei augusztus huszadika kettős, kettőzött ünnep Zebegényben, Szent István államalapító királyunk ünnepe és Szőnyi István születésének 100. évfordulója. Ettől még fokozottabb — szívbeli örömmel telítettebb. Izgalmas, sokszínű, zsongító, igazi ünnep. Benne van a falu levegőjében, s az ünnepelőbe öltöztetett szívekben.

A második éve megrendezésre kerülő festőversenynek nagy a népszerűsége. Mindenhol jönnek, Debrecenből, Pécsről, Szegedről, Pestről, az ország minden tájáról, hivatásosak és amatőrök. A versenyművek ígéretesek. S nemcsak a díjazottak, van a nevezettek között hajdani Szőnyi-növendék is, s olyan, aki először vállalkozott megméretetésre. Témája a zebegényi táj, a Dunakanyar ábrázolása, a táj és az ember kapcsolata, a technika pedig szabadon választott. A verseny a település mindennapos arcát — ha egy napra is — átjázta. Az utcán, fák tövében az autó csomagtartóján, a Duna-parton mindenhol átszellemülten, könyékig festékesen lázas alkotásba mélyült emberek. Nem zavarjuk őket. Az első díjas pályamű az utolsó utáni pillanatban érkezik. Elfogadják.

Az öreg iskolában, szemközt a Kós Károly tervezte

Siska Péter Erdélyből érkezett a zebegényi művészetélkedőre

Talum Atila felvétele

templommal izgatottan várjuk a zsűri értékelését: az ötvenkilenc ringbe szálló versenyző munkájának szakmai elbírálását, a díjazást. Előtte *Krebsz Ferenc* Zebegény polgármestere meleg hangú szavai köszöntik az egybegyűlteket. Nagy óváció mellett *Kurucz József* festőművész, a zebegényi szabadiskola művészeti igazgatója, a zsűri elnöke hirdeti eredményt: Az első díjat megosztva *Jeckel Ferenc* pasztellje és *Szentes Lászlóné* olajképe kapta (30-30 ezer forint); a második díj is megosztott, *Skoda Éva* temperaképe és *Fűr István Dávid* munkái között (25-25 ezer forint). Ugyancsak 25 ezer forintos díjjal jutalmazták *Lics Zsuzsanna* munkáját.

Szőnyi Zsuzsa különdíját, a húszezer forintos díjat *Breznai András* akvarellje nyerte el. A Pannon Color 15-15 ezer forint értékű anyagdíjait *Kakukk Tünde* és *Simon Ferenc* kapta. *Tokaji Lajos* képkeretével *Mihályfi Mónika* munkáját díjazták.

A fődíjas *Jeckel Ferenc*-ről megtudtuk, képzőművészeti iskolában tanult, *Benedek Jenő* tanítványa, két önálló kiállítása volt itthon, s 1983-ban Belgiumban is bemutatkozott. Jelenleg a budapesti Kassák gimnáziumban rajzot tanít.

Ahány művész, megannyi aspektusa a tájnak, s benne a létnek, a borzongató enigmatikus teremtésnek. Finom, érzékeny üzenetek ezek, ahogy a nagy mester szelleméhez híven: a mikrokoz-

moszba sűrítetten az egyetemes szépséget közvetítik, egy szobaszegletből világnyi életet bontva ki.

Falun mások az ünnepek, személyesebbek. Hömpölygő emberár a nagyvárosokban, fej fej mellett vonulunk, egy tömbben, egymás iránt mégis érzéketlenül, idegenként, tülekedőn. Vajon hányan fogalmazzák csöndben újra *Tóth Árpád* nyomán a kérdést: tőlem messzebb az a távoli, hidegen izzó csillag van-e vagy egy embertársam? A zebegényi napok az egymáshozhajlás bensőséges légkörében teltek, s szimbolikusnak érzem azt is, hogy közös, családi szabadtűzű főzés, vacsora zárta, s a Duna-parti partira mindenki hivatalos volt.

Balázs Adina

Stációszentelés Budakeszin

Krekács Róbert felvétele

Budakeszin a Kálvária-dombon az 1739-es pestisjárvány áldozatainak emlékére a múlt század végén emlékkeresztet, kápolnát és tizenhárom stációt emeltek. Utóbbiak az 1950-es évek végére teljesen elpusztultak. A község lakossága, önkormányzata, városépítő egyesülete, a helyi vállalkozók és a westenholci testvér-egyesület összefogásával, hároméves helyreállító munkával sikerült a pestiskereszt és a stációk helyreállítását.

Ezek ünnepélyes avatására került sor a hét végén Budakeszin. A műemlék jellegű létesítmény — a Budakeszi Szépművészeti Egyesületnek és a római katolikus egyháznak köszönhetően — ismét díszes és nevezetessége a községnek. Az egykori stációsobrokat pótolják azok az alkotások, melyeket a helyi művészek hoztak létre. Közöttük találjuk *Somos Miklós* festményeit, *Simon István* és *Szemereki Teréz* kerámiait, *Illyés István* szobrát *Majzik Mária*, *Lieber Éva*, *dePonte József* és a Budakörmeyi Székely Kör alkotta stációképet. A bejáratnál elhelyezett pestiskeresztet is felújították, a kápolna környékét szépen parkosították. A pénteki avató ünnepség és a stáció megszentelése után a Kálvária-dombi kápolna előtt a szabad ég alatt tartott szentmisét *Németh László* (simon)

Tárlat Leányfalun

Péterfi László, erdélyi származású festőművész képeiből nyílt kiállítás pénteken a leányfalui Petőfi Művelődési Házban.

A hajdan festőnek indult szobrászművész képeinek világába *Dsida Jenő* *Psalmus Hungaricus*-a s *Páskándi Géza* *Kossuth-díjas* költő gondolatai vezettek be.

Akik teljesebb képet szeretnének Péterfi László alkotói ouvre-jéről alkotni, azoknak el kell menniük Paksra, ahol a *Makovecz Imre* építette katolikus templomban megismerkedhetnek a mindmáig egyik legszebb Krisztus-alakkal, Jézus-arccal, mely által művésznünk a szenvedés egyetemes témáját magyarította... Ami ott található — fűzte a gondolatot tovább *Páskándi Géza* —, az hajdan Marosvásárhelyen kezdődött a '60-as években. Aztán azt kutatja, mi lehetett az a titkos benső indíték, ami az ágazatváltást megmagyarázza, s amely hihetővé teszi számunkra, hogy

valaki a könnyű csuklót kérészet felcseréli a súlyos öklöt igénylő vészfazénálal.

Egymásból építkező, autentikus, töretlen Péterfi László alkotói pályájának, fejlődésének az íve. Az itt látható kevés s az itt nem látható ennél több kép abszolút bizonyítékul szolgál arra, hogy ama fiatal festőben milyen erős a konstrukció, a szerkesztés, az expresszivitás iránti vonzalom. Ikonjai gyakorta lerajzolt szobroknak is tekinthetők.

Átjárhatóság van tehát a festészet és szobrászat „műhelyei” között. A dinamizmus, mely képein, szobrain egyaránt szembezők, a szocreal korszakában Romániában külső lendületet, hazug életerőt, hamis entuziazmust, kongó monumentalitást jelentett. Ezért is izgalmas már a korai képeken is a határozott tartalmi és stílusi elmozdulás a benső lendület és tartalmak, a hiteles lelki karakterek felé.

(v. b. a.)

Elhunyt Robert Rozsnyevszkij

Hatvankét éves korában elhunyt *Robert Rozsnyevszkij* költő, az utóbbi évtizedek orosz irodalmának meghatározó személyisége.

Rozsnyevszkij 1932-ben született az altáji terület Kosziha nevű településén. Gyermekkor a háború idejére esett. Katona apja és orvos anyja frontszolgálat miatt a fiatal Rozsnyevszkij nevelőintézetben nőtt föl. Első versei netrozavodszki egyetemi éve alatt jelentek meg. Első kötete, az 1955-ben megjelent „*A tavasz lobogói*” új, friss hangot jelentett a sztálini korszak sematikus költészetétől.

Könyvespolc

Kabdebó Tamás: Árapály

Folyamregényt ír *Kabdebó Tamás*, az 1957–1983-ig Angliában, azóta Írországban élő író, könyvszakember, több angliai, jelenleg egy dublini egyetemi könyvtár igazgatója. Az első kötetet *Árapály* címmel, a Stádium Kiadó kiadásában már olvashatjuk.

Szép könyv az *Árapály*. Szép küllemében, az 1830-as években *Bartlett* által metszett tájképekkel díszítve, mely képek eredetileg *Beattie The Danube* (A Duna) című kötetének illusztrálására készültek. Szép nyelvben — szinte tapinthatóan, ízlelhetően érezzük nyelvünket, ahogyan *Kabdebó Tamás* észrevehetően élvezettel használja, alkalmazza, fogalmaz rajta, ahogyan szavakat fedez fel, régies fordulatokba bocsátkozik, képeket fest különös hasonlatokkal, ritka jelzőkkel.

Szép témájában — egy időn, téren átívelő, azokon győzedelmeskedő, halhatatlan szerelem regénye, megmutatás annak, hogy a lelket betöltő érzés hogyan sugározza be, mozgatja, táplálja a testet, hiánytalanul, már-már tökéletesen kielégítve, hiszen az egyetlen, a neki rendeltetett pár iránt érezve még a vágy, a sóvárgás is megelégedéssel ajándékozhatja meg.

Amennyire egy szerelem regénye, úgy a Duna regénye is az *Árapály*. Tárgyat is, de formáját is adja a Duna, a szeretett folyó, hol széles sodrással hömpölyögve, hol egy-egy hullámát megcsillogtatva közelképé, máskor hűvös, sötét mélyére kínálva bepillantást, felkínálva élővilágát, partja által táplált fáit, bokrait, a halakat a medréről, szerepel sokféle képességével, szerelmeseknek otthont nyújtva, egyeseiket megmentve, bújtatva, másokat a halálba hívva.

Nádudvari Anna

A Duna Visegrádnál — Bartlett metszete az 1830-as évekből